

Spis treści

Wykaz skrótów	XI
Wykaz literatury	XIX
Wykaz orzecznictwa	XXXIX
Rozdział I. Wprowadzenie	1
§ 1. Uwagi wprowadzające	1
§ 2. Przedmiot i cel opracowania	5
§ 3. Konstrukcja pracy	7
§ 4. Prawne tło rozważań	10
Rozdział II. Relacje między statutem rzeczowym a statutem spadkowym .	17
§ 1. Statut rzeczowy a statut spadkowy	17
I. Pojęcie i zakres statutu rzeczowego	17
II. Pojęcie i zakres statutu spadkowego	23
III. Zakres <i>legis successiois</i> w ujęciu przepisów unijnego rozporządzenia spadkowego	32
IV. Miejsca występowania oraz przyczyny powstawania kolizji między postanowieniami statutu spadkowego a statutem rzeczowym poszczególnych składników spadku	35
§ 2. Metody wyznaczania statutu rzeczowego i prawa właściwego dla spraw spadkowych oraz ich wpływ na relacje między obu statutami	40
I. Uwagi wprowadzające	40
II. Metody wskazania statutu rzeczowego	41
III. Metody wskazania prawa właściwego dla spraw spadkowych .	46
1. Koncepcja kolizyjnoprawnej jedności spadku	46
2. Koncepcja kolizyjnoprawnego rozszczepienia spadku	53
IV. Zasada kolizyjnoprawnej jednolitości spadku a rozczłonkowanie statutu spadkowego w polskim, krajowym prawie prywatnym międzynarodowym	61
V. Jedność a rozczłonkowanie statutu spadkowego w jednolitym unijnym rozporządzeniu spadkowym	66
1. Model wyznaczania <i>legis successiois</i> w toku prac nad projektem rozporządzenia	66
2. Zasada kolizyjnoprawnej jednolitości spadku na tle przepisów rozporządzenia	72

3. Przypadki kolizyjnoprawnego rozszczępienia spadku pod rządami rozporządzenia	74
4. Ocena istniejącego rozwiązania	78
Rozdział III. Prawo właściwe do oceny prawnorzeczowych skutków otwarcia spadku	81
§ 1. Uwagi wprowadzające	81
§ 2. Różnorodność rozwiązań przyjmowanych w prawie merytorycznym poszczególnych państw w odniesieniu do prawnorzeczowych następstw otwarcia spadku jako źródło potencjalnych kolizji między statutem spadkowym a statutem rzeczowym	84
I. Różnice w sposobie postrzegania mechanizmu nabycia spadku w poszczególnych systemach prawnych	84
II. Różnice w sposobie urzeczywistnienia skutków prawnych zapisu w systemach prawnych różnych państw	87
III. Ograniczone prawa rzeczowe do spadku powstające <i>ipso iure</i> z chwilą jego otwarcia	89
IV. Testament działowy	91
V. Wspólność majątku spadkowego i dział spadku	92
VI. Trust	96
§ 3. Prawo właściwe do oceny prawnorzeczowych następstw otwarcia spadku w wybranych regulacjach kolizyjnych	99
I. Uwagi wprowadzające	99
II. Próby rozwiązań normatywnych na tle wybranych regulacji kolizyjnoprawnych	99
1. Ustawa austriacka	99
2. Ustawa włoska	102
3. Ustawa belgijska	102
4. Ustawa holenderska	103
5. Ustawa turecka	103
6. Ustawa szwajcarska	103
7. Systemy prawne <i>common law</i>	104
8. Ustawa Czarnogóry	105
9. Kształt polskiej regulacji prawa prywatnego międzynarodowego	105
III. Metody wyznaczania prawa właściwego w braku wyraźnego rozstrzygnięcia w ustawie	107
1. Zainteresowanie problematyką prawa właściwego dla prawnorzeczowych następstw otwarcia spadku w doktrynie i judykaturze niemieckiej	107

2. Stanowisko przeciwne prawnosпадkowej kwalifikacji rozporządzających skutków otwarcia spadku	109
A. Kwalifikacja kumulatywna	110
B. Kwalifikacja prawnorzeczowa	118
C. Problem kwalifikacji w orzecznictwie sądów	122
3. Prawnosпадkowa kwalifikacja rozporządzających skutków związanych z otwarciem spadku	128
4. Stanowisko nauki polskiej	137
5. Podsumowanie poglądów na temat prawa właściwego do oceny prawnorzeczowych następstw otwarcia spadku	145
A. Mechanizm nabycia spadku	145
B. Zapis windykacyjny, użytkowanie spadku bądź jego części, testament działowy, wspólność majątku spadkowego oraz dział spadku	158
C. Trust	161
6. Ocena własna	165
IV. Rozgraniczenie zakresów statutu spadkowego i rzeczowego w odniesieniu do rozporządzających skutków otwarcia spadku na tle przepisów rozporządzenia Nr 650/2012	190
1. Podejście do problemu rozgraniczenia statutów spadkowego i rzeczowego w toku prac nad projektem rozporządzenia	190
2. Sposób rozgraniczenia statutów spadkowego i rzeczowego w rozporządzeniu spadkowym	203
A. Próby rozwiązania kolizji między statutem spadkowym i rzeczowym w tekście rozporządzenia spadkowego	203
B. Ocena przyjętych w rozporządzeniu rozwiązań ze strony przedstawicieli nauki	206
C. Ocena własna	227
a. Znaczenie zasady jedności statutu spadkowego	227
b. Znaczenie normy z art. 29 rozporządzenia	232
c. Wpływ wyłączenia spod zakresu rozporządzenia spraw wyszczególnionych w art. 1 ust. 2 lit. k i l na wskazanie prawa właściwego do oceny rozporządzających aspektów otwarcia spadku	237
d. Wnioski na tle art. 23 ust. 2 lit. e rozporządzenia .	246
e. Wnioski wynikające z instytucji europejskiego poświadczenia spadkowego	247

f. Przebieg granicy między statutem spadkowym a rzeczowym w odniesieniu do rozporządzających skutków otwarcia spadku pod rządami przepisów rozporządzenia	249
D. Wpływ statutu rzeczowego na ocenę nabycia praw podmiotowych w wyniku mechanizmów prawa spadkowego	251
a. Wpływ <i>legis rei sitae</i> na ocenę rodzaju praw podmiotowych nabywanych w trybie przepisów statutu spadkowego	252
b. Przepisy statutu rzeczowego jako punkt odniesienia przy ocenie skutków zastosowania <i>legis successionis</i> pod kątem klauzuli porządku publicznego	260
Rozdział IV. Wpływ przepisów prawa stanowiącego statut rzeczowy na ustalenie zawartości spadku oraz dziedziczenie niektórych składników majątku zmarłego	265
§ 1. Prawo właściwe dla ustalenia zawartości spadku	265
I. Uwagi wprowadzające	265
II. Zasięg statutu spadkowego	266
III. Zasięg <i>legum causae</i> poszczególnych praw i obowiązków wchodzących w skład majątku zmarłego	268
§ 2. Przepisy <i>legis sitae</i> modyfikujące ogólne reguły dziedziczenia w odniesieniu do wybranych składników majątku zmarłego	273
I. Uwagi wstępne	273
II. Natura przepisów <i>legis sitae</i> modyfikujących ogólne reguły dziedziczenia w odniesieniu do niektórych składników spadku	275
III. Pojęcie przepisów wymuszających swoje zastosowanie	280
IV. Wpływ przepisów wymuszających swoje zastosowanie na ocenę danej sprawy	285
V. Znaczenie przepisów wymuszających swoje zastosowanie w sprawach spadkowych	289
1. Przepisy odnoszące się do dziedziczenia wybranych składników spadku	290
2. Wymuszające swoje zastosowanie przepisy nieodnoszące się do dziedziczenia wyszczególnionych kategorii dóbr	295
VI. Podejście do kwestii oddziaływania na sprawę spadkową przepisów <i>legis sitae</i> w polskim krajowym prawie prywatnym międzynarodowym	298

VII. Problem przepisów merytorycznych, wprowadzających szczególne reguły dziedziczenia wybranych kategorii dóbr na tle jednolitego unijnego rozporządzenia spadkowego	304
1. Znaczenie szczególnych przepisów <i>legis sitae</i> w toku prac nad jednolitym unijnym rozporządzeniem spadkowym	304
2. Regulacja przepisów wymuszających swoje zastosowanie w rozporządzeniu spadkowym	313
A. Przepisy szczególne objęte zakresem zastosowania normy z art. 30	313
B. Skutki zastosowania art. 30 rozporządzenia spadkowego	322
C. Znaczenie w odniesieniu do stosunków objętych regulacją rozporządzenia przepisów wymuszających swoje zastosowanie niespełniających przesłanek z art. 30	326
D. Wnioski <i>de lege ferenda</i>	333
Rozdział V. Prawo właściwe do oceny losów tzw. spadku bezdziedzicznego	337
§ 1. Uwagi wprowadzające	337
§ 2. Próby rozwiązań normatywnych na tle wybranych regulacji kolizyjnych	340
I. Systemy prawne wyposażone w odrębną normę kolizyjną miarodajną dla oceny losów spadku bezdziedzicznego	340
1. Poddanie nabycia <i>bona vacantiae</i> własności <i>legis rei sitae</i>	340
2. Umieszczenie składników <i>bonae vacantiae</i> położonych na własnym obszarze w zakresie jednostronnej normy kolizyjnej	344
3. Ocena wyłączenia materii spadku bezdziedzicznego do odrębnej normy kolizyjnej	345
II. <i>Bona vacantiae</i> jako materia przyporządkowana do zakresu statutu spadkowego	346
III. Metoda mieszana	347
§ 3. Prawo właściwe dla spadku bezdziedzicznego w braku wyraźnego rozstrzygnięcia w ustawie	348
I. Losy spadku bezdziedzicznego jako materia przyporządkowana do zakresu statutu spadkowego	348
II. Zasięg przepisów <i>legis successionis</i> kreujących nabycie spadku bezdziedzicznego w oparciu o model <i>iure imperii</i>	349

III. Los składników <i>bonae vacantiae</i> położonych poza obszarem państwa, którego prawo stanowi statut spadkowy, przyjmującego koncepcję zawłaszczenia bezdziedzicznego spadku	352
IV. Zasięg przepisów <i>legis successionis</i> kreujących nabycie spadku bezdziedzicznego w oparciu o model dziedziczenia fiskusa	358
§ 4. Problem spadku bezdziedzicznego w polskim prawie prywatnym międzynarodowym	368
§ 5. Spadek bezdziedziczny w europejskim rozporządzeniu spadkowym	376
I. Prace nad uregulowaniem losów spadku bezdziedzicznego w projekcie rozporządzenia	376
II. Regulacja losów spadku bezdziedzicznego w treści rozporządzenia	381
III. Ocena istniejącego unormowania	399
Rozdział VI. Podsumowanie	407
§ 1. Uwagi ogólne	407
§ 2. Zasada kolizyjnoprawnej jednolitości spadku a rozszczępienie statutu spadkowego	408
§ 3. Prawo właściwe do oceny prawnorzeczowych aspektów związanych z dziedziczeniem	411
§ 4. Wpływ przepisów prawa stanowiącego statut rzeczowy na ustalenie zawartości spadku oraz dziedziczenie niektórych składników majątku zmarłego	421
§ 5. <i>Bona vacantia</i>	427
Indeks rzeczowy	433